

Badanie Losów Absolwentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu

---

Raport z IV edycji badania

dr Dominik Buttler, dr hab. Sylwester Białowąs, dr Krzysztof Szwarc

Listopad 2018

SPIS TREŚCI

Spis treści.....	1
WSTĘP.....	2
1. Absolwenci II stopnia studiów w UEP na rynku pracy	4
1.1. Status na rynku pracy i mobilność zawodowa	4
1.2. Mobilność przestrzenna	6
1.3. Dopasowanie kwalifikacyjne	7
1.4. Wynagrodzenia.....	9
2. Absolwenci I stopnia studiów w UEP na rynku pracy	13
2.1. Aktywność zawodowa i edukacyjna	13
2.1.1. Kontynuacja kształcenia na II stopniu studiów	13
2.1.2. Absolwenci studiów I stopnia kontynuujący kształcenie w UEP	15
2.2. Dopasowanie kwalifikacyjne	15
3. Rola szkoły wyższej w rozwoju kompetencji studentów – analiza wypowiedzi absolwentów UEP	21
3.1. Zajęcia praktyczne w programach UEP	22
3.2. Nauka pracy z programami komputerowymi.....	26
3.3. Kompetencje językowe	28
3.4. Zakres materiału.....	28
3.5. Podsumowanie	29
4. Podstawowe wskaźniki wydziałowe (absolwenci II stopnia)	30
4.1. zatrudnienie.....	30
4.2. Zarobki netto	31
4.3. Kierowanie pracą innych osób oraz najważniejsze branże	34
4.4. miejsce zamieszkania	35
4.5. przygotowanie przez UEP do pracy zawodowej.....	36
5. Wnioski.....	37

W roku 2014 wprowadzono centralny system badania losów absolwentów wykorzystujący rejestry Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Duży poziom agregacji danych (ze względu na konieczność ochrony danych osobowych, informacje o wynagrodzeniach są przedstawiane dla poszczególnych kierunków studiów) oraz niedoskonałość baz danych ZUS-u (tylko niektóre fakty z życia zawodowego są rejestrowane przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych) sprawiają, że badania losów absolwentów prowadzone przez poszczególne uczelnie ciągle są potrzebne. Do kontynuacji tych badań zachęca zresztą Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Prezentowany raport dotyczy danych zgromadzonych w czwartej edycji Badania Losów Absolwentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Badanie przeprowadziliśmy w maju 2018 roku kierując kwestionariusze ankietowe do osób, które zakończyły kształcenie w UEP w roku 2017, zatem przyglądamy się absolwentom mniej więcej po roku od ukończenia przez nich studiów. Raport sporządziliśmy w podziale na dwie grupy – absolwentów II i I stopnia. Przedstawiciele tej drugiej grupy w większości kontynuują kształcenie w Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu, są jednak „pełnoprawnymi” absolwentami, którzy często łączą studia wyższe z pracą zawodową.

Badanie przeprowadziliśmy za pomocą kwestionariusza ankietowego online wykorzystując portal webankieta.pl. Bazę adresową pozyskaliśmy od studentów kończących studia w UEP na I i II stopniu. Do formularza karty obiegowej dołączyliśmy oświadczenie o zgodę na udział w badaniu i elektroniczny adres kontaktowy. Zdecydowana większość studentów wyraziła chęć uczestnictwa. Staraliśmy się możliwie „odchudzić” kwestionariusz ankietowy pozyskując interesujące nas informacje również z innych źródeł, np. dane dotyczące daty ukończenia studiów, wydziału, kierunku, stopnia studiów pozyskaliśmy z zasobów uczelni. Dzięki temu kwestionariusz ankietowy był stosunkowo krótki, a przeciętny czas jego wypełnienia wyniósł niecałe 13 minut. Między innymi dzięki temu udało się uzyskać zadowalającą stopę zwrotu ankiet (proc. ankiet wypełnionych w całości w stosunku do ankiet wysłanych). Statystyki dotyczące zwrotności ankiet i liczności prób w rozbiciu na wydziały przedstawiają tabele I. i II.

Tabela I. Absolwenci II stopnia. Liczba respondentów i zwrotność ankiet w rozbiu na wydziały

WYDZIAŁ	liczba odpowiedzi	zwrotność (proc.)
Ekonomii	125	40,19
Gospodarki Międzynarodowej	58	38,41
Informatyki i Gospodarki Elektronicznej	44	49,43
Towaroznawstwa	19	27,53
Zarządzania	250	35,97
<i>Ogółem</i>	<i>496</i>	<i>37,71</i>

Tabela II. Absolwenci I stopnia. Liczba respondentów i zwrotność ankiet w rozbiu na wydziały

WYDZIAŁ	liczba odpowiedzi	zwrotność (proc.)
Ekonomii	123	30,90
Gospodarki Międzynarodowej	47	23,61
Informatyki i Gospodarki Elektronicznej	35	47,94
Towaroznawstwa	18	32,14
Zarządzania	144	29,26
<i>Ogółem</i>	<i>367</i>	<i>30,13</i>

Podobnie jak w poprzednich edycjach badania, przedmiotem naszego zainteresowania były przede wszystkim losy zawodowe absolwentów. W szczególności koncentrowaliśmy się na takich zagadnieniach jak aktywność i mobilność zawodowa, charakterystyka i warunki zatrudnienia, specyfika zajmowanego stanowiska pracy, ocena Uczelni pod względem przygotowania do wykonywanej pracy. Pozostała część opracowania składa się z 5 rozdziałów. W rozdziale 1. przedstawiliśmy wskaźniki pozycji zawodowej absolwentów II stopnia studiów, a w rozdziale 2. – absolwentów studiów I stopnia. Rozdział 3. zawiera analizę odpowiedzi na otwarte pytanie, w którym absolwenci wyrażali sugestie co do zmian sposobów kształcenia w UEP. W rozdziale 4. prezentujemy zestawienie najważniejszych statystyk w rozbiu na wydziały, a w rozdziale 5. przedstawiamy wnioski z badania.

1. ABSOLWENCI II STOPNIA STUDIÓW W UEP NA RYNKU PRACY

1.1. STATUS NA RYNKU PRACY I MOBILNOŚĆ ZAWODOWA

W tabeli 1.1. zaprezentowano dane dotyczące zmiany aktywności zawodowej absolwentów na przestrzeni roku poprzedzającego badanie. W momencie kończenia studiów magisterskich już blisko 3/4 badanych pracowało. Po roku pracowali już prawie wszyscy (blisko 98%). Podobnie jak w poprzednich edycjach badania pozycję zawodową absolwentów należy uznać za bardzo dobrą. Biorąc pod uwagę wskaźniki zatrudnienia, sytuacja absolwentów jeszcze się poprawiła (wzrost wskaźnika zatrudnienia o 5 proc.).

Tabela 1.1 Aktywność zawodowa absolwentów UEP w ciągu roku od zakończenia studiów

STATUS ZAWODOWY	na koniec studiów	po roku od ukończenia studiów
praca zawodowa (najemna, działalność gospodarcza, staż)	73,2%	97,7%
brak pracy i aktywne poszukiwanie pracy	23,8%	1,4%
bierność zawodowa	3,1%	0,8%

N=488

Początkowy okres kariery zawodowej charakteryzuje się w wielu krajach wzmożoną mobilnością poziomą (zmiany miejsca pracy, przechodzenie na równoległe stanowiska) i pionową (awanse zawodowe). Zjawisko to jest widoczne wśród absolwentów UEP. Zaledwie 28,5 proc. Absolwentów w okresie roku od ukończenia studiów pracowało w tej samej organizacji, na tym samym stanowisku. Podobnie jak w poprzedniej edycji badania, najliczniejszą grupę stanowili absolwenci, którzy w okresie roku od ukończenia studiów awansowali nie zmieniając pracy.

Tabela 1.2 Pozioma i pionowa mobilność zawodowa absolwentów w ciągu roku od ukończenia studiów II stopnia

		zmiana pracy		ogółem
		nie	tak	
awans	nie	28,5% (127)	24,4% (109)	52,9%
	tak	36,1% (161)	11,0% (49)	47,1%
ogółem		64,6%	35,4%	100,0%

W nawiasach podano liczebności poszczególnych grup.

Duża ruchliwość zawodowa (pozioma i pionowa) połączona z wysokimi wskaźnikami zatrudnienia zwykle świadczy dobrze o rynku pracy i pozycji zawodowej absolwentów – sugeruje, że rynek oferuje odpowiednią liczbę stanowisk, a firmy zatrudniające absolwentów są w stanie zapewnić im rozwój.

Tabela 1.3 Mobilność zawodowa a miesięczne wynagrodzenie netto absolwentów studiów II stopnia

		zmiana pracy	
		nie	tak
awans	nie	3091 zł	3069 zł
	tak	3764 zł	3649 zł

Wyniki przedstawione w tabeli 1.3. pokazują ponadto, że awansom towarzyszy wyraźny wzrost wynagrodzeń, choć w stosunku do poprzedniej edycji badania „premia za awans” nieznacznie się zmniejszyła (por. tab. 1.4).

Tabela 1.4 Zmiana miesięcznego wynagrodzenia netto absolwentów studiów II stopnia według formy mobilności zawodowej w porównaniu z poprzednią edycją badania.

		zmiana pracy	
		nie	tak
awans	nie	15,8%	9,2%
	tak	10,1%	2,4%

Mobilność pionowa absolwentów była również istotnie zróżnicowana branżowo (por. tabela 1.5). Ponadto częściej awansowali absolwenci zatrudnieni w sektorze prywatnym (48%).

Tabela 1.5 Rodzaj wykonywanej działalności a awanse zawodowe absolwentów UEP

RODZAJ DZIAŁALNOŚCI	awans w	liczba
	zeszłym roku	obserwacji
przetwórstwo przemysłowe	41,4%	29
handel hurtowy i detaliczny	26,5%	34
transport i gospodarka magazynowa	50,0%	26
informacja i komunikacja	41,0%	39
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	49,0%	153
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	62,2%	45
pozostała działalność usługowa	49,1%	55
OGÓŁEM	46,8%	449

W tabeli przedstawiono najczęściej wykonywane przez absolwentów UEP rodzaje działalności (o liczebnościach przekraczających 25 obserwacji).

W porównaniu z poprzednią edycją badania odnotowano więcej awansów w mniejszych przedsiębiorstwach (zatrudniających 10-49 osób – 54%) niż wśród pracujących w dużych organizacjach (zatrudnienie powyżej 250 osób – 46%).

1.2. MOBILNOŚĆ PRZESTRZENNA

Podobnie jak w ubiegłych latach, przeciętne wynagrodzenie charakteryzowało się dużym zróżnicowaniem przestrzennym. Niezmiennie i zgodnie z oczekiwaniami ponadprzeciętne zarobki deklarowali absolwenci pracujący za granicą oraz osoby, które po studiach przeniósł się do Warszawy. Różnica między przeciętnymi zarobkami w Poznaniu i Warszawie pozostała na podobnym poziomie (około 800 złotych). Zmniejszyła się za to różnica między płacami w Poznaniu i okolicy a pozostałymi miejscowościami Wielkopolski. Zdecydował o tym głównie blisko dwukrotnie wyższy wzrost płac w innych ośrodkach w porównaniu z poprzednią edycją (o blisko 30%, przy 17% w Poznaniu i powiecie poznańskim). Nadal na największe zarobki mogą liczyć absolwenci wyjeżdżający do pracy poza granice naszego kraju.

Tabela 1.6 Przeciętne wynagrodzenie miesięczne netto (w zł.) a miejsce zamieszkania absolwentów studiów II stopnia.

MIEJSCE ZAMIESZKANIA	WYNAGRODZENIE	ZMIANA (%)
Poznań lub powiat poznański	3 550,87 zł	17,1%
województwo wielkopolskie, inne miejscowości	2 816,67 zł	29,5%
województwo mazowieckie (Warszawa)	4 360,00 zł	20,7%
inne województwa	3 033,33 zł	2,5%
poza Polską	6 941,18 zł	21,6%

Nadal zróżnicowanie zarobków wydaje się być główną determinantą ruchliwości przestrzennej absolwentów UEP. Uczelnia rekrutuje studentów głównie spośród mieszkańców Wielkopolski i województw ościennych. Analizując przestrzenną ruchliwość absolwentów, można wyróżnić trzy strumienie migracyjne. Zdecydowana większość osób po zakończeniu kształcenia pozostaje w Wielkopolsce (85 proc. pracujących absolwentów, w poprzedniej edycji było to 75%), głównie w Poznaniu (72 proc., poprzednio: 63 proc.). Zaobserwowano mniejsze znaczenie ośrodka stołecznego jako potencjalnego miejsca pracy, aczkolwiek nadal jest to dominujący kierunek, jeśli chodzi o migracje krajowe. W kierunku Warszawy i okolic wyjeżdża nieco ponad 5 proc. absolwentów i jest to o 3 punkty procentowe mniej niż w poprzedniej edycji. Także wyjazdy zagraniczne wybierane są rzadziej niż w poprzedniej edycji. W bieżącej edycji badania taki kierunek wyjazdu wskazało nieco ponad 3 proc. osób (o 1 pkt proc. mniej niż w poprzedniej edycji). Na uwagę zasługuje fakt, że po raz pierwszy najpopularniejszym kierunkiem migracji był kraj spoza Europy – Australia. Ze względu na stosunkowo niewielką liczebność absolwentów

mieszkańcych poza granicami Polski, trudno w tej chwili formułować na ten temat wnioski. Niemniej w kolejnych edycjach badania warto ten trend śledzić.

1.3. DOPASOWANIE KWALIFIKACYJNE

Dopełnieniem obrazu zatrudnienia absolwentów są wskaźniki pionowego (zgodność pracy z poziomem wykształcenia) i poziomego (zgodność pracy z profilem wykształcenia) dopasowania kwalifikacyjnego. Odsetek absolwentów wykonujących pracę, która w ich opinii nie wymaga wyższego wykształcenia utrzymuje się na stałym, dość niskim poziomie – ok. 10 proc. W grupie osób wykonujących relatywnie proste prace znalazła się liczna reprezentacja absolwentów pracujących w województwie wielkopolskim, ale poza powiatem poznańskim i miastem Poznań. Wyższy poziom wykształcenia wymagany był szczególnie w dużych przedsiębiorstwach.

Tabela 1.7 Minimalny poziom wykształcenia wystarczający do wykonywanej pracy. Absolwenci II stopnia rok od ukończenia studiów.

	proc. absolwentów
podstawowy lub średni (zawodowy, ogólny)	9,4
wyższy (licencjacki)	55,6
wyższy (magisterski lub stopień naukowy)	35,0

N=488

Sektorowa struktura zatrudnienia nie uległa większym zmianom na przestrzeni dotychczasowych edycji badania. Najwięcej absolwentów pracowało w obszarze działalności finansowej i ubezpieczeniowej a więc w sferze „typowej” dla absolwentów uczelni ekonomicznych.

Tabela 1.8 Najczęściej wykonywane rodzaje działalności. Absolwenci II stopnia rok od ukończenia studiów.

RODZAJ DZIAŁALNOŚCI	proc. Absolwentów
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	33,1
pozostała działalność usługowa	12,4
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10,3
informacja i komunikacja	9,4
handel hurtowy i detaliczny	7,5
przetwórstwo przemysłowe	6,3
transport i gospodarka magazynowa	5,7
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3,8
administracja publiczna i obrona narodowa	2,5
pozostałe rodzaje działalności	9,0

Również pozostałe kategorie wskazują na dość dużą zgodność rodzaju wykonywanej działalności z przynajmniej ogólnym profilem wykształcenia ekonomicznego. Warto zaznaczyć, że sektorowa struktura zatrudnienia istotnie zmienia się w zależności od ukończonego wydziału (por. rodz. 4). Uzupełnieniem informacji o dopasowaniu kompetencyjnym i kwalifikacyjnym absolwentów jest analiza opisów stanowisk pracy. Pozwoliła ona ustalić, że zdecydowana większość badanych wykonywała pracę, która odpowiadała sylwetce absolwenta uczelni ekonomicznej, stanowiska nie związane z profilem kształcenia na Uniwersytecie Ekonomicznym zdarzały się sporadycznie (np. monter, tester urządzeń). Tabela 1.9 przedstawia wybrane stanowiska pracy, które uznano za zgodne z wykształceniem ekonomicznym.

Tabela 1.9 Wybrane stanowiska pracy absolwentów studiów II stopnia

Działalność finansowa i ubezpieczeniowa   Analityk finansowy, analityk funduszy inwestycyjnych, analityk kredytowy, analityk wyceny aktywów, asystent ds. księgowości, asystent w dziale audytu, doradca klienta, konsultant, księgowy/a, młodszy specjalista ds. księgowości, młodszy specjalista ds. wsparcia sprzedaży, młodszy specjalista ds. kadr i płac, opiekun klienta, specjalista ds. finansowych, starszy doradca finansowy, starszy konsultant
Pozostała działalność usługowa   Analityk danych, asystent rzeczoznawcy majątkowego, junior marketing manager, koordynator projektów, młodszy księgowy, pracownik administracji, sekretarka, specjalista do spraw obsługi klienta, specjalistka ds. pozyskiwania projektów UE
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna   Analityk finansowy, asystent w dziale audytu, doktorant, doradca podatkowy, kierownik zespołu projektowego, konsultant kadrowo-płacowy, księgowy/a, młodszy specjalista ds. księgowości, specjalista ds. sprzedaży
Informacja i komunikacja   Analityk systemowy, business development coordinator, junior analytics consultant, konsultant/programista, product consultant, programista, specjalista ds. prezentacji wizualnych
Handel hurtowy i detaliczny   Asystent kupca, asystentka w dziale księgowości, kierownik sklepu, księgowy/a, menedżer sprzedaży, młodszy kontroler finansowy, referent ds. jakości, specjalista do spraw biurowych i rozliczeń, stażysta w dziale marketingu
Przetwórstwo przemysłowe   Asystent ds. kadr i płac, audytor wewnętrzny, księgowy/a, manager eksportu, młodszy kontroler finansowy, specjalista ds. controllingu

Dopełnieniem przedstawionego w niniejszym podrozdziale obrazu są wyniki oceny stopnia przygotowania do pracy ze strony Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu (tabela 1.10.). Uczelnia wypada w tej ocenie dość dobrze (średnia ocen w skali 1- bardzo źle,... , 4- bardzo dobrze wynosi 2,84), nieznacznie lepiej niż w poprzedniej edycji badania (wówczas średnia wyniosła 2,75). Jednakże nadal może niepokoić blisko 25 procentowy udział absolwentów negatywnie oceniających UEP. Ocena Uczelni również zmienia się w zależności od ukończonego wydziału (por. rozdz. 4).

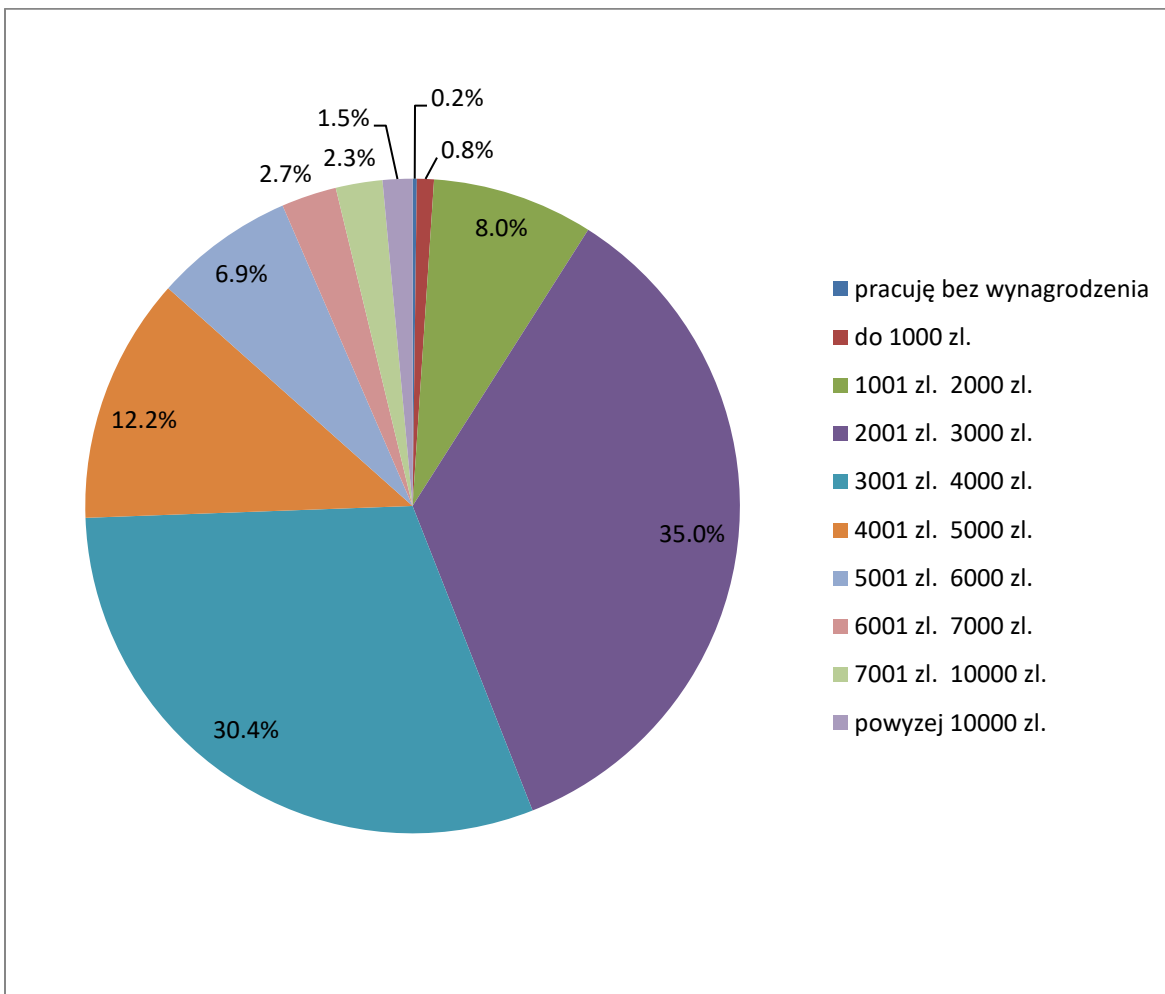
Tabela 1.10 Ocena stopnia przygotowania do pracy zawodowej przez UEP – opinie absolwentów studiów II stopnia rok od ukończenia studiów.

	proc. wskazań
bardzo źle	2,0
źle	20,5
dobrze	68,4
bardzo dobrze	9,0

1.4. WYNAGRODZENIA

W porównaniu z poprzednią edycją badania odnotowano wzrost wynagrodzeń. Wprawdzie nadal najbardziej liczna grupa badanych (ponad 1/3) osiągała miesięczne zarobki netto w przedziale 2000 – 3000 zł (por. wykres 1.5), jednakże zwiększył się odsetek osób z wyższymi płacami. O blisko 400 złotych wzrosła mediana wynagrodzeń (z 2804 zł do 3198 zł). Ponadto nadal zmniejsza się liczba osób zarabiających mniej niż 2000 zł. W poprzedniej edycji było to niespełna 20%, a obecnie już tylko 9%. Za to wyraźnie wzrósł odsetek zarabiających 3001-4000 złotych (o 8 punktów procentowych). Wskazane wyniki są odzwierciedleniem bardzo dobrej sytuacji na (wielko)polskim rynku pracy. Warto również zaznaczyć, że wzrost wynagrodzeń zaobserwowany wśród absolwentów UEP był wyższy niż przeciętny wzrost wynagrodzeń w kraju.

Wykres 1.5. Struktura absolwentów studiów II stopnia (rok od ukończenia studiów) według otrzymywanego wynagrodzenia netto

Wynagrodzenia w sposób istotny różniły się między sektorami zatrudnienia (por. tab. 1.11). W porównaniu z rokiem ubiegłym prezentowany w tabeli 1.11 ranking nie zmienił się, choć nieznacznie zmniejszyły się różnice między wynagrodzeniami w sferze informacji i komunikacji a pozostałymi sektorami. Najwyższe wynagrodzenia osiągały osoby prowadzące własną działalność gospodarczą (choć samozatrudnieni wyraźnie więcej czasu poświęcali na pracę) i zatrudnione w prywatnych przedsiębiorstwach (por. tab. 1.12).

Tabela 1.11 Mediana miesięcznych wynagrodzeń netto (w zł) w sektorach gospodarki*, absolwenci studiów II stopnia rok od ukończenia studiów.

RODZAJ DZIAŁALNOŚCI	mediana wynagrodzeń	liczba obserwacji
informacja i komunikacja	3 937,50 zł	45
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3 305,08 zł	158
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3 275,00 zł	49
przetwórstwo przemysłowe	3 222,22 zł	30
pozostała działalność usługowa	2 975,00 zł	59
handel hurtowy i detaliczny	2 941,18 zł	36

*przedstawiono wartości mediany dla grup o liczebnościach co najmniej 30 obserwacji.

Tabela 1.12 Mediana miesięcznych wynagrodzeń netto (w zł) w sektorach gospodarki według formy własności, absolwenci studiów II stopnia rok od ukończenia studiów.

RODZAJ SEKTORA	mediana wynagrodzeń	liczba obserwacji
Własna działalność gospodarcza	4 000,00 zł	28
Zatrudnienie w sektorze prywatnym	3238,10 zł	398
Zatrudnienie w sektorze publicznym	2642,86 zł	45

W tabeli 1.13. przedstawiono przykładowe stanowiska pracy zajmowane przez absolwentów o ponadprzeciętnym wynagrodzeniu. Wiele z tych stanowisk należało do sfery działalności finansowej i ubezpieczeniowej, sfery handlu hurtowego i detalicznego, działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz informacji i komunikacji (stanowiska pracy specyficzne dla absolwentów poszczególnych wydziałów przedstawiono w rozdziale 4).

Warto zwrócić uwagę na fakt, że blisko 60% badanych osób odnotowało podwyżkę w dotychczasowym miejscu pracy. Ponad 2/3 z tych podwyżek zostało przyznanych bez ubiegania się o nią. Z sytuacją taką spotykali się głównie pracujący w sektorze prywatnym.

Tabela 1.13 Przykładowe stanowiska pracy z wynagrodzeniami powyżej 4000 zł netto, absolwenci II stopnia rok od ukończenia studiów.

---

analityk biznesowy
analityk kredytowy
analityk rynków międzynarodowych
analityk ryzyka kredytowego
asystent w dziale audytu
audytor finansowy dla firm energetycznych
bankier ds. bankowości hipotecznej
business development manager
doradca podatkowy
junior business analyst
kierownik ds. danych i platformy
kierownik zespołu audytowego
konsultant kadrowo-placowy
menager hotelu
młodszy analityk biznesowy
młodszy kontroler finansowy
researcher \ data scientist
specjalista ds. finansów osobistych
starszy analityk funduszy inwestycyjnych
zastępca dyrektora departamentu analiz kredytowych

---

2. ABSOLWENCI I STOPNIA STUDIÓW W UEP NA RYNKU PRACY

2.1. AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA I EDUKACYJNA

2.1.1. KONTYNUACJA KSZTAŁCENIA NA II STOPNIU STUDIÓW

Podobnie jak w roku ubiegłym najliczniejszą grupę absolwentów I stopnia stanowiły osoby deklarujące chęć kontynuowania studiów w macierzystej uczelni. Jest to zresztą tendencja obserwowana w całej Polsce. W stosunku do poprzedniej edycji badania nastąpiły jednak dwie istotne zmiany.

Tabela 2.1 Kontynuacja studiów na II stopniu, absolwenci UEP rok po ukończeniu kształcenia na I stopniu oraz zmiana w stosunku do poprzedniej edycji badania

	Absolwenci (zmiana w proc.)	absolwenci (w proc.)
nie kontynuują studiów na II stopniu	52 (+108)	14,2
kontynuują studia na II stopniu w UEP	264 (-8,01)	72,1
kontynuują studia na II stopniu w innej uczelni	50 (-7,41)	13,7
<i>Ogółem</i>	366	100,0

Po pierwsze, w poprzednich badaniach obserwowaliśmy odpływ absolwentów I stopnia na studia magisterskie do bardziej prestiżowych niż Poznań ośrodków, dominował kierunek warszawski (22 osoby bo studiach licencjackich przenieśli się do Szkoły Głównej Handlowej). Stosunkowo popularne były również migracje za granicę (10 osób), głównie do krajów Europy Zachodniej (w tym do uczelni współpracujących z UEP, np. École Supérieure de Commerce w Paryżu). W tym roku nadal SGH była popularną uczelnią, na której absolwenci I stopnia kontynuowali kształcenie (12 osób), znacząco zwiększył się jednak odpływ do poznańskich uczelni prywatnych (15 osób) takich jak: Wyższa Szkoła Bankowa, Wyższa Szkoła Logistyki, Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości, Collegium Da Vinci. W ankiecie nie zadaliśmy pytań o przyczyny zmiany uczelni, jednak porównaliśmy sylwetki absolwentów kontynuujących kształcenie w UEP i kontynuujących kształcenie w innej uczelni. Obie grupy nie różniły się pod względem oceny UEP (różnica w tym zakresie mogłaby sugerować rozczarowanie uczelnią) oraz doświadczenia zawodowego (różnica w tym zakresie mogłaby sugerować nastawienie na karierę zawodową, łatwiejszą do pogodzenia z kształceniem na uczelniach prywatnych oferujących głównie studia niestacjonarne). Absolwenci zmieniający uczelnie mieli istotnie niższe średnie ocen, co mogłoby sugerować chęć zmiany uczelni ze względu na trudności w nauce, jednak przeciętna średnia ocen nie była bardzo niska (3,60).

Po drugie, w obecnej edycji badania zaobserwowaliśmy istotny wzrost liczby absolwentów, którzy zdecydowali się zakończyć kształcenie na I stopniu studiów (wzrost o ponad 100 proc. w stosunku do poprzedniej edycji badania). Ta grupa absolwentów nieco gorzej oceniała uczelnię pod względem przygotowania zawodowego, miała przeciętnie dłuższy staż pracy, a ponadprzeciętny udział w niej mieli mężczyźni (por. tab. 2.2). Decyzja o szybszym zakończeniu kształcenia może wynikać zatem z konfliktu między karierą edukacyjną i zawodową. Przemawia za tym również silna pozycja tej grupy na rynku pracy. Zarobki tej grupy były stosunkowo wysokie i w zasadzie nie różniły się od wynagrodzeń absolwentów studiów magisterskich. Bez wątplenia szybszemu kończeniu studiów sprzyja dobra koniunktura gospodarcza i korzystana sytuacja na rynku pracy. Obserwowany trend może być też symptomem przyzwyczajania się pracodawców do wartości tytułu zawodowego licencjata (w stosunku do wielu krajów Europy Zachodniej, w polskim systemie edukacji ponadprzeciętna liczba studentów kształci się na poziomie magisterskim).

Tabela 2.2 Sylwetka absolwentów I stopnia niekontynuujących studiów na II stopniu

	niekontynuujący studiów na II stopniu	kontynuujący studia w UEP	kontynuujący studia w innej uczelni
praca stała lub dorywcza w chwili kończenia studiów I stopnia (proc.)	82,7	74,2	82,0
Staż pracy w chwili kończenia studiów I stopnia (w miesiącach)	18,44	11,97	13,60
Przygotowanie do pracy zawodowej. Oceniający UEP dobrze lub bardzo dobrze (proc.)	61,5	67,0	70,0
średnia ocen	3,72	3,83	3,60
udział kobiet (proc.)	57,7	66,3	66,0
	<i>N=52</i>	<i>N=264</i>	<i>N=50</i>

Otrzymane wyniki nie upoważniają, rzecz jasna, do wniosku że opłaca się przerwać kształcenie po pierwszym stopniu studiów. Otrzymane w tej edycji badania wyniki upoważniają nas do powtórzenia wniosków zawartych w poprzednim raporcie, w którym pisaliśmy, że absolwenci studiów I stopnia niekontynuujący kształcenia na II stopniu to najprawdopodobniej „zorientowana na karierę zawodową grupa studentów, którzy otrzymali na tyle atrakcyjną ofertę pracy, by przerwać studia”. W poprzednim raporcie pisaliśmy również, że „nie wydaje się, że osoby niekontynuujące kształcenia na drugim stopniu stanowiły zapowiedź zmiany w podejściu studentów do wyboru ścieżki kariery edukacyjnej i zawodowej. Najpopularniejsza ścieżka nadal prowadzi przez studia drugiego stopnia, a do jej zmiany dochodzi w nielicznych i bardzo

specyficznych przypadkach”. W tegorocznym badaniu wnioszek taki należałoby sformułować z większą ostrożnością. Zjawisk kończenia studiów po I stopniu wyraźnie się bowiem nasiliło.

2.1.2. ABSOLWENCI STUDIÓW I STOPNIA KONTYNUUJĄCY KSZTAŁCENIE W UEP

Tabela 2.5 Praca zawodowa absolwentów I stopnia kontynuujących kształcenie w UEP

	Pracujący studenci (w proc.)	liczba godz. pracy w tygodniu: mediana
praca najemna lub dział. gosp.	59,8	30
praktyka lub staż	17,0	25
<i>N=264</i>		

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie netto absolwentów studiów licencjackich kontynuujących kształcenie w UEP wyraźnie wzrosło w odniesieniu do poprzedniej edycji badania, mediana wyniosła 2182 w zł (wzrost o ponad 600 zł). W porównaniu z poprzednimi edycjami badania udział studentów II stopnia łączących kształcenie z pracą (najemną, na własny rachunek, w formie stażu) wzrósł do 2/3. To z jednej strony świadczy o wysokim poziomie aktywności zawodowej studentów, z drugiej jednak skłania do refleksji na temat jakości kształcenia. Zgodnie z „wyceną” punktów ECTS studiowanie w trybie dziennym jest w zasadzie zajęciem pełnoetatowym i trudno byłoby je łączyć z pracą zawodową na ¾ etatu (por. tal. 2.5). Sugeruje to, że słuchacze łączący kształcenie z pracą zawodową relatywnie mało czasu poświęcają studiowaniu. Wysoki udział pracujących studentów może wzmacniać postulat o organizację studiów w trybie dualnym (który de facto ma miejsce, ale w formie nieuregulowanej, która nie prowadzi do efektu synergii między edukacją „w klasie” a kształceniem praktycznym). Należy jednak pamiętać, że dla części studentów praca zawodowa stanowi jedyną możliwość utrzymania się w okresie studiów. Wprowadzenie studiów dualnych, w ramach których wynagrodzenia za pracę jest zdecydowanie niższe (jeśli wypłacane jest w ogóle) może dla pewnej grupy studentów być nieatrakcyjne ze względów ekonomicznych.

2.2. DOPASOWANIE KWALIFIKACYJNE

Dopełnieniem obrazu zatrudnienia absolwentów są wskaźniki pionowego (zgodność pracy z poziomem wykształcenia) i poziomego (zgodność pracy z profilem wykształcenia) dopasowania kwalifikacyjnego. Zgodnie z oczekiwaniami odsetek absolwentów I stopnia wykonujących pracę, która w ich opinii nie wymaga wyższego wykształcenia w porównaniu z absolwentami studiów

magisterskich jest nieco wyższy. W tegorocznej edycji badania ten odsetek nieco wzrósł – do poziomu 16 proc., jego wartość jest jednak nadal niska.

Tabela 2.7 Minimalny poziom wykształcenia wystarczający do wykonywanej pracy – deklaracje absolwentów studiów I stopnia

	proc. wskazań	zmiana w pkt proc.
podstawowy lub średni (zawodowy, ogólny)	16,1	+6,1
wyższy (licencjacki)	72,9	-0,1
wyższy (magisterski lub stopień naukowy)	4,9	-6,0

N=264

Niedopasowanie kwalifikacyjne drugiego typu – poziome – przejawia się w wykonywaniu pracy niezgodnej z kierunkiem wykształcenia. Wiedzę na temat poziomego niedopasowania kwalifikacyjnego absolwentów czerpać można z dwóch pytań kwestionariuszowych. Ankietowani udzielali odpowiedzi jaki rodzaj działalności wykonywali w ramach obowiązków służbowych (według PKD), proszeni byli również o możliwie precyzyjne zdefiniowanie swojego stanowiska pracy. W stosunku do poprzedniej edycji badania zdecydowanie zwiększył się udział zatrudnienia w sferze działalności finansowej i ubezpieczeniowej (38,4 proc. pracujących absolwentów, wzrost o blisko 10 pkt proc.), która od zawsze stanowiła główny sektor działalności absolwentów UEP. Inne sfery zatrudnienia absolwentów dotyczyły handlu detalicznego i hurtowego (9,4 proc.), pozostałej działalności usługowej (10,8 proc.), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (9,9 proc.), przetwórstwa przemysłowego (8,4 proc.). Wskazane obszary (zwłaszcza finanse i ubezpieczenia) wydają się zgodne z profilem kształcenia w uczelni ekonomicznej (wybrane stanowiska pracy absolwentów studiów licencjackich w podziale na rodzaje działalności przedstawione są w tabelach 2.8-2.12). Wniosek ten wzmacnia analiza opisu stanowisk pracy, na podstawie której można stwierdzić że tylko ok. 8-12 proc. pracujących absolwentów studiów licencjackich wykonywało pracę niezgodną z profilem absolwenta studiów ekonomicznych.

Tabela 2.8 Przykładowe stanowiska pracy w sferze działalności finansowej i ubezpieczeniowej

analityk ryzyka kredytowego
analityk ds. ryzyka
asystent biegłego rewidenta
asystent brokera
asystent księgowej
asystent podatkowy
asystent głównej księgowej
asystentka w dziale audytu
asystent w dziale audytu i finansów

---

asystent w dziale bankowości korporacyjnej
audytor
doradca ds. dotacji UE
księgowa
specjalista ds. księgowości
specjalista ds. likwidacji
specjalista ds. merytorycznej obsługi szkód komunalnych
specjalista ds. rozliczeń
stażysta w dziale podatków
stażysta wydziału finansowego

Tabela 2.9 Przykładowe stanowiska pracy w sferze handlu hurtowego i detalicznego

---

asystent ds. rozliczeń magazynu
asystent działu zakupów
asystent sprzedaży
manager sklepu
specjalista ds. sprzedaży/dysponent
specjalista w dziale strategii i raportowania
sprzedawca
stażysta w dziale finansowym

Tabela 2.10 Przykładowe stanowiska pracy w sferze działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej

---

analityk biznesowy
analityk danych
audit assistant
asystent doradcy podatkowego
junior consultant
kadrowa/księgowa
konsultant sap
konsultant w dziale audytu
młodszy księgowy
programista aplikacji mobilnych
samodzielna księgowa
technical suport specialist

Tabela 2.11 Przykładowe stanowiska pracy w sferze przetwórstwa przemysłowego

---

asystent ds. zakupów
doradca klienta
kontroler jakości
(młodsza) księgowa
(młodszy) kupiec
(młodszy) specjalista ds. controllingu
specjalista działu zakupów
stażysta w dziale komunikacji korporacyjnej
stażysta w dziale marketingu
stażysta w dziale planowania marki

Tabela 2.12 Przykładowe stanowiska pracy w sferze pozostałej działalności usługowej

---

ambasador marki
asystent kierownika projektów logistycznych
asystent w dziale doradztwa podatkowego
asystent działu zarządzania projektami
junior order processing specialist
kasjer/sprzedawca
kierownik działu administracji
merchanidser
młodszy asystent w spółce doradztwa podatkowego
młodszy konsultant it
(młodsza) księgowa
młodszy rekruter
obsługa social media
pracownik administracji marketingu
pracownik działu analiz marketingowych
specjalista ds. doradztwa gospodarczego oraz cen transferowych
specjalista ds. marketingu

Tabela 2.13 Przykładowe stanowiska pracy w sferze informacji i komunikacji

---

analityk danych
informatyk
inżynier systemów przetwarzania danych
junior developer
(młodszy) konsultant it

---

technical project manager
tester/konsultant wdrożeniowy

Wiele opisów stanowisk pracy wskazuje na stosunkowo niską pozycję w hierarchii organizacyjnej absolwentów studiów licencjackich (np. pomocnik, asystent, młodszy specjalista, junior, stażysta/praktykant), co wydaje się naturalne na tym etapie kariery zawodowej. Co jednak istotniejsze, dla większości stanowisk pracy możliwe było zidentyfikowania ścieżki awansu. Tylko niewielka grupa absolwentów zajmowała tzw. stanowiska pracy bez perspektyw (dead-end jobs). Stosunkowo dobre dopasowanie poziome i pionowe absolwentów studiów licencjackich obserwowane także w poprzedniej edycji badania, pozwala na powtórzenie sformułowanego w poprzednim raporcie postulatu o organizacji kształcenia w UEP w trybie dualnym. Wyniki badania pokazują bowiem, że działające w Poznaniu firmy (rekrutujące zdecydowaną większość absolwentów studiów licencjackich) są w stanie zatrudnić znaczną liczbę osób z wykształceniem ekonomicznym jeszcze w trakcie ich studiów. Firmy te mogą być zainteresowane współpracą w UEP w ramach dualnych ścieżek kształcenia. Dość dobre dopasowanie kwalifikacyjne absolwentów studiów I stopnia sugeruje również, że zdecydowanie większy odsetek studentów mógłby kończyć kształcenie na poziomie licencjatu.

Uzupełnieniem analizy dopasowania kwalifikacyjnego absolwentów I stopnia jest dokonana przez nich ocena stopnia przygotowania do pracy zawodowej. Prawie 70 proc. badanych oceniła uczelnię pod tym względem dobrze lub bardzo dobrze, a odsetek ten nieco wzrósł w porównaniu do poprzedniej edycji badania (por. tabela 2.13).

Tabela 2.13 Ocena stopnia przygotowania do pracy zawodowej przez UEP

	wskazania (w proc.)	Zmiana (w pkt proc.)
bardzo źle	3,8	-0,7
Źle	29,2	-7,5
Dobrze	65,2	+9,1
bardzo dobrze	1,9	-0,9
<i>N=264</i>		

W poprzednich edycjach badania wykazaliśmy, że mniej zadowoleni z uczelni są studenci ponadprzeciętnie aktywni zawodowo. W pierwszym raporcie argumentowaliśmy, że „niezadowolenie ze strony tych absolwentów to bardzo ważny głos w dyskusji na temat roli uczelni w przygotowaniu kadr na potrzeby rynku pracy. To także ważny argument na rzecz zmian, czy też możliwych innowacji w zakresie form organizacji studiów i tworzenia takich programów, które obok tradycyjnych, będą w większym stopniu wiązały kształcenie teoretyczne (akademickie) z praktyczną nauką zawodu (tzw. system dualny studiów)”. W tej edycji badania nie znaleźliśmy

jednak istotnych statystycznie determinant niezadowolenia z poziomu przygotowania do pracy zawodowej. Grupa negatywnie oceniająca uczelnię nie wyróżniała się pod żadnym względem od pozostałych absolwentów.

3. ROLA SZKOŁY WYŻSZEJ W ROZWOJU KOMPETENCJI STUDENTÓW – ANALIZA WYPOWIEDZI ABSOLWENTÓW UEP

Prezentowana część raportu zawiera analizę odpowiedzi absolwentów studiów II stopnia na pytanie otwarte: „Spróbuj określić jakich istotnych w Twojej pracy kompetencji Uczelnia nie pomogła ci rozwinąć? Na tak postawione pytanie zebrano 220 swobodnych wypowiedzi. Na potrzeby analizy przyjęto następującą procedurę badawczą. Każda wypowiedź była po kolei odczytywana i kodowana przy pomocy tworzonej na bieżąco listy kodów. Kody były wyłaniane z materiału (tekstu wypowiedzi). Definicje kodów były doprecyzowywane w trakcie analizy aż do momentu uzyskania kategorii, które pozwalały uporządkowanie kolejnych wypowiedzi lub ich fragmentów. W analizie zrezygnowano z jednoznacznej klasyfikacji wypowiedzi, wiele wypowiedzi odnosiło się do więcej niż jednego kodu.

Tabela 4.1 Lista kodów wykorzystanych w analizie pytania otwartego o rozwój kompetencji

Kod	Liczność	Definicja
Praktyka	131	Wypowiedzi dotyczące braku praktycznego wykorzystania wiedzy, wliczono do nich wypowiedzi odnoszące się krytycznie do nadmiaru teorii
Brak praktyk studenckich	8	Wypowiedzi dotyczące bezpośrednio braku studenckich praktyk w przedsiębiorstwach
Obsługa programów komputerowych	54	Wypowiedzi dotyczące umiejętności obsługi programów komputerowych
- odnoszące się do pakietu MS Office	16	Wypowiedzi odnoszące się bezpośrednio do braku/niewystarczającego nauczania pakietu MS Office
- odnoszące się do programów specjalistycznych, programowania	41	Wypowiedzi wskazujące na brak przedstawienia/nauczania specjalistycznych programów oraz umiejętności pracy w z informatyzowanych środowiskach
Języki obce	15	Wypowiedzi dotyczące niedostatecznego nacisku na naukę języków obcych
Źle dobrany zakres materiału	12	Wypowiedzi wskazujące na braki konkretnych obszarów tematycznych w programie nauczania
Brak umiejętności miękkich	8	Wypowiedzi wskazujące na brak/niewystarczający nacisk na kompetencje miękkie
SUMA WĄTKÓW	285	
SUMA WYPOWIEDZI	220	

Źródło: opracowanie własne

Odpowiedzi respondentów były raczej skondensowane, mało zróżnicowane i przeważnie krótkie. W tabeli przedstawiono kody, licznosci poszczególnych kategorii oraz definicje robocze kodów przyjętych na potrzeby analizy.

W dalszej części raportu została zaprezentowana szczegółowa analiza odpowiedzi absolwentów. Struktura raportu została ułożona tematycznie, tak aby zobrazować najważniejsze wskazane grupy problemów.

3.1. ZAJĘCIA PRAKTYCZNE W PROGRAMACH UEP

Ocena niedawno ukończonej uczelni odbywa się w specyficznym momencie, kiedy absolwent zaczyna zbierać poważniejsze doświadczenia zawodowe i konfrontuje wymagania stawiane mu w pracy z zakresem kompetencji nabytych w zakończonej edukacji. Przeważająca liczba wypowiedzi dotyczy rozczarowania luką między doświadczeniami pracy zawodowej i posiadanymi kompetencjami. Oto przykłady takich wypowiedzi (pytanie dotyczy kompetencji, których UEP nie pomogła rozwinąć, niektóre odpowiedzi mają charakter skrótowej odpowiedzi na postawione pytanie. Stylistyka, interpunkcja i ortografia nie była korygowana):

Pracy projektowej na konkretnych przykładach. Analiza finansowa na konkretnych spółkach, nie na wymyślonych przykładach. Czytanie konkretnych sprawozdań finansowych (spółki produkcyjne czy handlowe różnią się od siebie znacząco i nie można generalizować). Brak analizy branżowej.

Uczelnia nie pozwoliła mi przede wszystkim rozwinąć praktycznych kompetencji dotyczących rachunkowości. Przekazaną przez wykładowców wiedzę teoretyczną również oceniam jako niewystarczającą.

Brak praktycznej wiedzy i przydatnych informacji do pracy na obecnym stanowisku. Wszystkiego uczyć się na nowo, uczelnia NIC nie wniosła do umiejętności wymaganych w pracy.

Za mało szczegółowo poznałam rachunkowość i zasady działania firmy od wewnątrz. Nie miałam pojęcia jak naprawdę wygląda praca w księgowości, jakich dokumentów używają księgowi, jak to się wszystko odbywa naprawdę.

Umiejętności praktycznych (technicznych). Na studiach jest wykładanej dużo nudnej teorii, podczas gdy zajęć laboratoryjnych jest mało, a jak są, to i tak część godzin jest poświęcana na teorię.

A studia magisterskie na WIGE to już w ogóle porażka - niepotrzebne przedmioty, które po prostu trzeba odbębnić (np. historia myśli ekonomicznej), przez które studenci tracą czas, kiedy by to mogli się czegoś fajnego uczyć.

Na uczelni zdobywałam wiedzę z miliona niepotrzebnych przedmiotów, a tej praktycznej, potrzebnej w pracy było najmniej i z reguły prowadzone niewłaściwie. Prócz znajomości Excela, mało które wiadomości wykorzystuję do pracy. Dopiero od podjęcia pracy zarobkowej uczę się zawodu związanego z księgowością. Zdecydowanie za

mało praktyki, a tylko ułamek z ogromu nabytej wiedzy teoretycznej jest wykorzystywana. Na uczelni niestety ale poznawaliśmy jedynie czystą teorię, która w praktyce nie ma zastosowania (poza regułami Incoterms oraz nauką języka). Oprogramowanie specjalistyczne wykorzystywane na uczelni było mocno ograniczone i przestarzałe. Brakowało nauki ukierunkowanej na przykłady zaczerpnięte z rzeczywistości (poza niektórymi młodymi "ćwiczeniowcami"). Uczelnia niestety ale kształtowała zachowania schematyczne, podczas gdy w rzeczywistości trzeba być elastycznym i myśleć poza schematami.

Prowadzenia rachunkowości przedsiębiorstw, które ma odzwierciedlenie w rzeczywistym wykonywaniu takiej czynności. Rachunkowość na zajęciach opierała się na użyciu kont teowych na kartkach papieru, zamiast przygotowywania studentów do spełniania wymagań w przyszłej pracy oraz zdobywania umiejętności korzystania z systemów ERP.

Teoria vs Praktyka: Fakt jest taki, że osoba mająca 18 lat (edukacja domowa) jest bardziej przygotowana do pracy w branży IT, niż 24 latek nawet po WIGE. Podważa to bardzo mocno sens studiowania.

Uczelnia wychodzi z przedmiotami bardzo szeroko, przez co trzeba było uczyć się wielu rzeczy, które tak naprawdę w życiu nie są potrzebne. W tym czasie powinno odbywać się zdecydowanie więcej zajęć praktycznych, a jeszcze lepiej na komputerach, ponieważ w dzisiejszych czasach to w komputerze się wszystko odbywa. My tymczasem księgowaliśmy na kartkach papieru.

Nie było żadnych zajęć związanych z kodeksem pracy i rozliczeniami zusowskimi. W pracy bardziej bazuje na wiedzy zdobytej w technikum. Za dużo było niepotrzebnych

przedmiotów, które w pracy do niczego mi się nie przydają a za mało praktycznych i związanych z aktualnymi przepisami.

zajęcia były teoretyczny, mało praktyki, chociażby brak systemów kadrowych. Dodatkowo zajęcia, które dotyczyły zastosowania komputerów w pracy, odbywały się w salach bez komputerów

malo praktycznych rzeczy, duzo teorii, ktora praktycznie wcale nie pomogla mi w obecnej pracy. Duzo zbędnych projektow do przygotowania

Za malo/ogolnikowo na temat handlu internetowego (pozyskiwanie klientow, google adwords, analytics itd)

Powinno byc wiecej informacji na ten temat, zarowno teoretycznych jak i praktycznych

We wszystkich. Nasza uczelnia niestety w ogóle nie ma praktycznego podejścia, co skutkuje zerowym przygotowaniem do wejścia na rynek pracy. Uczymy się bezsensownych teorii, które osobie nie planującej przyszłości jako dydaktyk W OGÓLE się nie przydają. Prawda jest taka, że dopiero w zakładzie pracy uczymy się tego, co jest potrzebne. Za duży nacisk u nas kładzie się na aspekty teoretyczne. Oczywiście zdaje sobie sprawę, że trzeba mieć jakieś pojęcie. Ale chociaż zajęcia ćwiczeniowe powinny uczyć nas przydatnych rzeczy, a nie maglować czy uzupełniać treści z wykładów.

Uczelnia nie skupia się na wiedzy praktycznej. W planie nauczania jest mnóstwo przedmiotów mających zadanie uzupełnić brakujące punkty ECTS i godziny w semestrze. Często ważne przedmioty mają ograniczoną liczbę godzin (np. 30h wykładów i 15h ćwiczeń), należałoby skupić się na praktyce zamiast teorii, ponieważ praktyka pozwala zrozumieć teorie i mechanizmy jej działania, natomiast teoria jest oderwana od rzeczywistości. Należałoby wyeliminować przedmioty nic lub mało wnoszące w wiedzę studentów, takie jak np. socjologia czy doktryny ekonomiczne. Na kierunku finanse i rachunkowość biznesu parodią jest, że takie przedmioty jak podstawy zarządzania czy marketing mają więcej godzin niż podatki i systemy podatkowe. Cały program nauczania powinien być przeanalizowany i dostosowany do faktycznego zapotrzebowania na wiedzę a nie wypełnienie godzin dla wykładowców.

Na studiach w przeważającej części były przedmioty, które nie mają odzwierciedlenia w praktyce

brak zajęć praktycznych, za mało rachunkowości na specjalności, która wskazuje na tę dziedzinę i brak praktycznego przedstawienia powiązania podatków z rachunkowością

praktycznego myślenia odnośnie księgowania i pracy w rachunkowości, rozwiązywania realnych problemów, z którymi spotykają się przedsiębiorcy

Wiedzy praktycznej, naprawdę wykorzystywanej na niższych stanowiskach. Wiem, co w sytuacjach kryzysowych zrobiłby menedżer wielkiej korporacji, ale nie wiem co mogę zrobić ja jako szeregowy pracownik - nikt nie zostaje od razu dyrektorem.

Uczelnia uczy teoretycznych zagadnień, historii oraz teorii z przeszłości, które nijak mają się do obecnej sytuacji na rynku pracy. Na uczelni brakuje praktycznych zajęć z realnymi przykładami.

Uczelnia kładzie nacisk bardziej na teorię niż na praktykę. Więcej uczymy się o historii i o tym jak powinno być lub nie, nie skupiając się na tym co jest i jakich umiejętności wymagać będą od nas Pracodawcy. Jedynymi przedmiotami, które przydały mi się w pracy była analiza finansowa i rachunkowość. Większość przedmiotów na uczelni to tzw. zapychacze. Inne nazwy, a materiał ten sam. Bezsensowne dublowanie i zniechęcanie do pojawiania się na zajęciach.

Brakowało mi na studiach przedstawienia prawdziwego życia firm, zamiast tego w głowie pozostały mi same zasady, reguły które są kompletnie nieużyteczne w codziennej pracy. Nie wydadę mi się, abym posiadała jakąkolwiek wiedzę praktyczną. Aby dobrze wykonywać pracę zdecydowanie będę potrzebowała poprzedzającego wdrożenia.

Teoria a praktyka to dwie różne sfery. Uczelnia zamiast pomagać w praktycznym wykorzystaniu wiedzy uczy teorii plus teorii historycznych, które nie mają odzwierciedlenia, gdy zaczyna się pracować

uczelnia nie rozumie chyba jeszcze że uczenie teorii która się nikomu do niczego nie przyda jest bez sensu. Uep został w latach 80. Kiedy to student był zadowolony że może wgl studiować. Proponowałabym aby spojrzeć na to

jak może sobie wybierać przedmioty student na SGH- dopasowując to czego się uczy do swoich preferencji

Dowiedziałam się mało konkretów -pracuję w branży marketingowej, więc spodziewałam się, że na uczelni nauczę się wielu przydatnych do pracy rzeczy, jednak wszystko co wiem, nauczyłam się sama.

Zadania kierunkowe (specjalność Przedsiębiorczość w małej i średniej firmie) są tak okrojone i potraktowane po macoszemu, że „zdobyta” wiedza nijak ma się do tej potrzebnej do uruchomienia własnej działalności.

Przedmiotów było zbyt mało, a te, które były należało „odbębnić”. Po zakończeniu 1,5-letnich studiów skupionych na prowadzeniu własnej działalności, wiem na ten temat tak niewiele, że bardziej pomocni niż studia okazują się być krewni mający w tym doświadczenie oraz panie w urzędach wymagające kolejnego papierka. Może należałoby wprowadzić więcej zajęć praktycznych niż teoretycznych lub po prostu nieco zmodyfikować sylabusy do poszczególnych zajęć.

Dużo teorii, która później i tak się nie przydaje, a mówienie, że "trzeba znać podstawy" to największa bzdura życia :)

wiedza na uczelni jest czysto teoretyczna, zakres wiedzy podatkowej po jej skończeniu odnosił się jedynie do podstaw Uczelnia nie uczy rzeczy praktycznych wykładowcy to teoretycy i nic z teorii której przekazują nie przydaje się w pracy, poświęca się czas na robienie żmudnych projektów których nikt nie rozumie i nie mają zastosowania w pracy

Zakres tematyczny na specjalności ZZŁ zakładał przygotowanie nas do pracy jako osoba zarządzająca. Mielismy szansę nauczyć się teorii zarządzania działem i zasobami działu, ale brakowało wiedzy praktycznej dotyczącej

codziennego funkcjonowania HR. Dodatkowo, nacisk kładziony na przedmioty ogolnoekonomiczne i zarządcze sprawił, że więcej czasu poświęcić trzeba było na naukę np. zarządzania sprzedażą niż na naukę z przedmiotów ze specjalizacji ZZŁ.

Wiedza jaką zdobyłam z zakresu księgowości w 95% pochodzi z pracy zawodowej. Rachunkowości na finansach i rachunkowości jest zdecydowanie zbyt mało zarówno na studiach I jak i II stopnia.

3.2.NAUKA PRACY Z PROGRAMAMI KOMPUTEROWYMI

Wielu badanych wypowiada się w kwestii zajęć dydaktycznych uwzględniających pracę z programami komputerowymi. Część wypowiedzi wskazuje na rozżalenie związane ze zbyt niskim poziomem obsługi podstawowych programów (pakiet MS Office), poniżej prezentujemy kilka wypowiedzi, które to ilustrują.

Przede wszystkim, brakowało zajęć, które byłyby najbardziej pomocne przy wykonywaniu jakiegokolwiek pracy. To jest: edukacja z zakresu obsługi power pointa, excela itd (na

wysokim poziomie). Częściowo nie wysyłam CV do firm, które w wymaganiach zaznaczają konieczność profesjonalnej obsługi pakietu office. Wielka szkoda.

nie nauczono mnie funkcji Microsoft Office, które są użyteczne (a uczyli absolutnie bezużytecznych);

brak zajęć pomagających rozwinąć kompetencje w MS Office

brak przedmiotów w excelu lub w accessie,

Jednak zdecydowanie więcej wypowiedzi odnosiło się do braku (lub niewystarczającego poziomu) korzystania z programów specjalistycznych. Poniżej wypowiedzi na ten temat:

Praktycznej rachunkowości np. poprzez naukę programu Symfonia.

Obsługa istotnych i wymaganych przez firmy programów komputerowych

Oprogramowanie specjalistyczne wykorzystywane na Uczelni było mocno ograniczone i przestarzałe.

Rachunkowość na zajęciach opierała się na użyciu kont teowych na kartkach papieru, zamiast przygotowywania studentów do spełniania wymagań w przyszłej pracy oraz zdobywania umiejętności korzystania z systemów ERP.

W tym czasie powinno odbywać się zdecydowanie więcej zajęć praktycznych, a jeszcze lepiej na komputerach, ponieważ w dzisiejszych czasach to w komputerze się wszystko odbywa.

Brak zajęć z systemu SAP.

Brak znajomości podstaw minimum jednego programu księgowego po kierunku finanse i rachunkowość.

Mała znajomość programów potrzebnych do pracy - SAP, Python, SAS, R

Brakuje praktycznej nauki obsługi programów księgowych, na zajęciach które powinny do tego służyć uczyliśmy się z prezentacji zamiast mieć dostęp do programu.

Brak przekazywania wiedzy praktycznej oraz ograniczona nauka użytecznych systemów informatycznych wykorzystywanych w logistyce

3.3.KOMPETENCJE JĘZYKOWE

Kolejna grupa wypowiedzi dotyczyła niewystarczających kompetencji językowych. Absolwenci są przekonani, że uczelnia powinna zapewnić im więcej godzin języków obcych, a zajęcia winny być prowadzone na wyższym poziomie. Pokazują to poniższe cytaty.

Moje zdolności językowe są zbyt niskie, szczególnie jeśli chodzi o praktyczne zastosowanie języka (biegła mowa), brak praktyki w firmach stricte związanych z ukończonym kierunkiem.

Zdecydowanie poziom językowy odbiega też od tego co może być użyteczne w pracy. Ogólnie poziom nauki języka jest na UEP na niskim poziomie.

pracuje w j. ang, a "Business English" ktorego uczono mnie na UEP byl bezuzyteczny;

Języka angielskiego i niemieckiego. Oczywiście można argumentować, że języka trzeba się samemu uczyć i że UEP to nie jest uczelnia ekonomiczna, ale mimo wszystko poziom mógłby być lepszy. Inna kwestia to taka, że większość studentów UEP to niestety leniuszki, których nauka języków nie obchodzi, bo i perspektywy skierowane są bardziej ku ojczyźnie, co wcale nie jest złe

3.4.ZAKRES MATERIAŁU

Część wypowiedzi dotyczyła bezpośrednio treści programowych, na ogół wskazywano na ich niedopasowanie do potrzeb biznesu oraz na nieaktualność. Poniżej kilka wypowiedzi na ten temat.

Ponad połowa zajęć nie była powiązana ze specjalizacją.

Na uczelni zdobywałam wiedzę z miliona niepotrzebnych przedmiotów,

Nie było żadnych zajęć związanych z kodeksem pracy i rozliczeniami zusowskimi. W pracy bardziej bazuje na wiedzy zdobytej w technikum. Za dużo było niepotrzebnych przedmiotów, które w pracy do niczego mi się nie przydają a za mało praktycznych i związanych z aktualnymi przepisami.

w 2017 obroniłem licencjat. Studiowałem Zarządzanie. Większość przedmiotów to był żart. Przepraszam za słownictwo, ale dla osoby ambitnej przedmioty typu socjologia, sztuki negocjacji itp to żart i strata czasu. Mile wspominałem za to Finanse, podstawy informatyki oraz statystykę, które zmuszały to myślenia.

wiedza zdobyta na UEP nie przydaje się w pracy (nauczyłam się rzeczy nieaktualnych od wielu lat), wszystkiego muszę uczyć się na własną rękę.

Zarządzanie zasobami ludzkimi w praktyce. Zbyt mały nacisk na regulacje prawne, które faktycznie stosuje się w banku (tylko ustawa prawo bankowe została omówiona szczegółowo).

3.5. PODSUMOWANIE

Otwarte wypowiedzi absolwentów dostarczyły szczegółowych informacji na temat różnych aspektów studiowania i ich znaczenia dla rozwoju kompetencji. Ich opinie pomagają zrozumieć i wyjaśnić szereg zjawisk uchwyconych w kwestionariuszu w postaci danych ilościowych. Wypowiedzi absolwentów wyraźnie wskazują na ich przekonanie, że główną rolą uczelni jest kształcenie na rzecz rynku pracy. Uniwersytet Ekonomiczny postrzegany jest jako uczelnia zawodowa.

Absolwenci czują się rozczarowani, że podczas studiów nie otrzymali praktycznego przygotowania zawodowego. Oprócz większości wskazań bezpośrednio wskazujących na brak praktycznych aspektów kształcenia, pozostałe grupy wskazań właściwie potwierdzają tę samą ocenę, formułując ją nieco konkretniej: brak praktyk zawodowych, niesatysfakcjonujący poziom nauczania języków obcych, brak pracy z programami komputerowymi i źle dobrany zakres tematyczny zajęć.

4. PODSTAWOWE WSKAŹNIKI WYDZIAŁOWE (ABSOLWENCI II STOPNIA)

Wybrane wyniki przedstawiono w podziale na wydziały. Liczebności absolwentów będące bazą do wyliczeń wartości procentowych przedstawia Tabela 4.

Tabela 4. Liczebności absolwentów poszczególnych wydziałów

	liczebności
Wydział Ekonomii	125
Wydział Gospodarki Międzynarodowej	58
Wydział Informatyki i Gospodarki Elektronicznej	44
Wydział Towaroznawstwa	19
Wydział Zarządzania	250

4.1. ZATRUDNIENIE

Tabela 4.1 Sytuacja zawodowa, absolwenci UEP rok po ukończeniu kształcenia na II stopniu

	Ogółem % z N w kolumnie	WE % z N w kolumnie	WGM % z N w kolumnie	WIGE % z N w kolumnie	WT % z N w kolumnie	WZ % z N w kolumnie
wykonuje pracę najemną	91,2	95,2	93,1	88,6	84,2	90
pracuje na własny rachunek, odbywa staż/praktykę	8,2	4,8	5,2	15,9	5,3	9,2
nie pracuje, ale szuka pracy	1,8	0	5,2	2,3	10,5	1,2
nie pracuje i nie szuka pracy	1,4	0,8	1,7	0	0	2
	0,8	0	1,7	0	5,3	0,8

4.2.ZAROBKI NETTO

Tabela 4.2.1 Struktura zarobków (ze wszystkich źródeł związanych z pracą), absolwenci UEP rok po ukończeniu kształcenia na II stopniu

	Ogółem	WE	WGM	WIGE	WT	WZ
	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
pracuje bez wynagrodzenia	0,2	0,0	1,8	0,0	0,0	0,0
do 1000 zł.	0,8	0,8	1,8	0,0	0,0	0,8
1001 zł. - 2000 zł.	8,0	13,7	7,1	0,0	11,1	6,2
2001 zł. - 3000 zł.	35,0	37,1	28,6	15,9	55,6	36,6
3001 zł. - 4000 zł.	30,4	25,0	32,1	27,3	33,3	33,3
4001 zł. - 5000 zł.	12,2	11,3	7,1	29,5	0,0	11,9
5001 zł. - 6000 zł.	6,9	7,3	10,7	11,4	0,0	5,8
6001 zł. - 7000 zł.	2,7	1,6	5,4	4,5	0,0	2,9
7001 zł. - 10000 zł.	2,3	2,4	3,6	6,8	0,0	1,2
powyżej 10000 zł.	1,5	0,8	1,8	4,5	0,0	1,2

* przedział mediany pogrubiono

Poniżej przedstawiono stanowiska osób deklarujących miesięczne zarobki na poziomie przekraczającym 5000 zł miesięcznie netto.

Tabela 4.2.2 Przykładowe stanowiska pracy z wynagrodzeniami powyżej 5000 zł netto – absolwenci WE

Account Coordinator w agencji pracy
Analitik (research analyst)
Bankier
Doradca leasingowy
HR Generalist
Kierownik salonu apple premium reseller, koordynator eventów
Konsultant doradztwa finansowego
Menedżer ds. marketingu
Młodszy kontroler finansowy
Programista
Specjalista ds. Marketingu
Specjalista IT
Starszy asystent w dziale audytu

---

zastępca dyrektora departamentu analiz kredytowych

Tabela 4.2.3 Przykładowe stanowiska pracy z wynagrodzeniami powyżej 5000 zł netto – absolwenci WGM

Bankier ds. bankowości hipotecznej
Business Development
Business Development Manager
Key Account Manager
Kierownik sekcji spedycji krajowej i międzynarodowej
Manager eksportu
Menedżer sprzedaży
Presentation Specialist
Specjalista ds. informacji europejskiej
Specjalista ds. systemów i procesów
Młodszy kontroler finansowy

Tabela 4.2.4 Przykładowe stanowiska pracy z wynagrodzeniami powyżej 5000 zł netto – absolwenci WIGE

Analityk Ryzyka Kredytowego
Analityk systemowy
Audytór wewnętrzny
IT Consultant, Business Intelligence
Konsultant SAP
Młodszy menedżer ds. modelowania ryzyka i analiz
Researcher \ Data Scientist
Specjalista ds. wsparcia hurtowni danych i BI
Programista

Tabela 4.2.5 Przykładowe stanowiska pracy z wynagrodzeniami powyżej 5000 zł netto – absolwenci WZ

Analitik kredytowy
Analitik rynków międzynarodowych
Asystent planera
Digital Learning Tech Service Lead
Influencer
Kierownik ds. danych i platformy
Kierownik Regionu
Kierownik rejonu sprzedaży
Kierownik sprzedaży produktów świeżych
kierownik zespołu audytowego
Koordinator
Menager Hotelu
Młodszy kupiec
Pracownik administracji
QA
Regionalny kierownik sprzedaży
Senior Consultant w dziale Audytu
Specjalista do spraw biurowych i rozliczeń
Specjalista ds. marketingu - koordynator sponsoringu sportowego
Specjalista ds. handlowych
Starszy asystent w dziale audytu
Starszy doradca finansowy
Team leader grupy organizującej eventy motoryzacyjne
Trade Segment Planning Executive

4.3.KIEROWANIE PRACĄ INNYCH OSÓB ORAZ NAJWAŻNIEJSZE BRANŻE

Tabela 4.3.1 Kierowanie pracą innych osób, absolwenci UEP rok po ukończeniu kształcenia na II stopniu

	Ogółem	WE	WGM	WIGE	WT	WZ
	% z N w	% z N w	% z N w	% z N w	% z N w	% z N w
	kol.	kolumnie	kolumnie	kolumnie	kolumnie	kolumnie
nie kieruje pracą żadnej osoby	77,4	81,5	76,8	84,1	72,2	74,9
1-5	16,4	12,1	14,3	11,4	27,8	18,5
6-10	3,4	2,4	7,1	4,5	0,0	2,9
11-50	1,7	3,2	0,0	0,0	0,0	1,6
powyżej 50	1,3	0,8	1,8	0,0	0,0	2,1

Tabela 4.3.2 Zatrudnienie w branżach, absolwenci UEP rok po ukończeniu kształcenia na II stopniu

	Ogółem	WE	WGM	WIGE	WT	WZ
	% z N w	% z N w	% z N w	% z N w	% z N w	% z N w
	kol.	kolumnie	kolumnie	kolumnie	kolumnie	kolumnie
A. rolnictwo, leśnictwo i rybactwo	0,8	0,0	1,8	0,0	0,0	1,2
B. górnictwo i wydobywanie	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4
C. przetwórstwo przemysłowe	6,3	4,0	10,7	4,5	27,8	5,3
D. wytwarzanie i zaopatrywanie w energię	1,3	0,0	0,0	2,3	0,0	2,1
F. budownictwo	1,0	0,8	1,8	0,0	0,0	1,2
G. handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych i motocykli	7,5	7,3	12,5	2,3	27,8	6,2
H. transport i gospodarka magazynowa	5,7	2,4	19,6	0,0	0,0	5,8
I. działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1,0	0,0	1,8	0,0	0,0	1,6
J. informacja i komunikacja	9,4	8,1	8,9	31,8	0,0	6,6
K. działalność finansowa i ubezpieczeniowa	33,1	46,0	10,7	20,5	5,6	35,8
L. działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	0,4	0,0	1,8	0,0	0,0	0,4
M. działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	10,3	8,9	5,4	20,5	5,6	10,7

N. działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	3,8	4,8	7,1	0,0	5,6	2,9
O. administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe ubezpieczenia społeczne	2,5	4,8	1,8	2,3	0,0	1,6
P. edukacja	1,7	3,2	1,8	2,3	5,6	0,8
Q. opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1,5	2,4	0,0	0,0	5,6	1,2
R. działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacja	1,0	0,0	1,8	2,3	0,0	1,2
S. pozostała działalność usługowa	12,4	7,3	12,5	11,4	16,7	14,8

4.4. MIEJSCE ZAMIESZKANIA

Tabela 4.4 Miejsce zamieszkania, absolwenci UEP rok po ukończeniu kształcenia na II stopniu

	Ogółem	WE	WGM	WIGE	WT	WZ
	% z N w kol.	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
w Poznaniu lub powiecie poznańskim	72,5	75,2	72,4	72,7	57,9	73,2
poza powiatem poznańskim, w województwie wielkopolskim	12,7	14,4	8,6	6,8	15,8	13,2
w innym województwie	11,5	9,6	12,1	15,9	26,3	10,0
poza Polska	3,3	0,8	6,9	4,5	0,0	3,6

4.5.PRZYGOTOWANIE PRZEZ UEP DO PRACY ZAWODOWEJ

Tabela 4.5 Ocena przygotowania do pracy zawodowej w trakcie studiów na UEP, absolwenci UEP rok po ukończeniu kształcenia na II stopniu

	Ogółem	WE	WGM	WIGE	WT	WZ
	% z N w kol.	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie	% z N w kolumnie
bardzo złe	2,0	3,2	1,7	0,0	0,0	2,0
złe	20,5	22,4	10,3	4,5	15,8	24,4
dobrze	68,4	71,2	67,2	86,4	73,7	64,0
bardzo dobre	9,0	3,2	20,7	9,1	10,5	9,6

5. WNIOSKI

- Biorąc pod uwagę wyniki tej i poprzednich edycji badania losów absolwentów, pozycję absolwentów UEP na rynku pracy należy uznać bardzo dobrą. Przemawia za tym szereg przedstawianych w raportach wskaźników.
- W ciągu roku od ukończenia studiów zdecydowana większość badanych absolwentów II stopnia wykonywała pracę najemną bądź prowadziła własną działalność gospodarczą. We wszystkich edycjach badania odsetek tych osób znacznie przekraczał 90 proc.
- Przeciętne wynagrodzenie absolwentów II stopnia rok po ukończeniu studiów kształtowało się na relatywnie wysokim poziomie i regularnie wzrastało. W stosunku do poprzedniej edycji badania mediana wynagrodzeń wzrosła o ponad 400 zł (z 2804 zł do 3198 zł) netto. Najwięcej zarabiali absolwenci pracujący w Warszawie i za granicą oraz w takich branżach jak: informacja i komunikacja oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa.
- W okresie roku od ukończenia studiów absolwentów cechowała duża mobilność zawodowa zarówno w ujęciu poziomym (zmiana organizacji) jak i pionowym (awans).
- Pracujący absolwenci II stopnia byli dobrze dopasowani do zajmowanego stanowiska pracy. Najczęściej wykonywali pracę zarówno zgodną z poziomem wykształcenia (tylko ok. 9 proc. ankietowanych deklarowało, że do wykonywanej pracy wystarczyłoby co najwyżej wykształcenie średnie) jak i jego kierunkiem (ok. 5-10 proc. zajmowanych przez absolwentów stanowisk pracy nie była zgodna z profilem kształcenia uczelni ekonomicznej).
- UEP kształci kadry głównie dla Wielkopolski. Po zakończeniu studiów w tym województwie pozostało aż 85 proc. absolwentów II stopnia (w Poznaniu 72 proc.). Odsetek ten istotnie się zwiększył w porównaniu z poprzednimi edycjami badania.
- w sumie około 70% absolwentów dobrze lub bardzo dobrze oceniło stopień przygotowania zawodowego przez Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, co nie znaczy, że absolwenci nie formułowali uwag krytycznych co do jakości studiów. Główne zarzuty dotyczyły braku nacisku na kształcenie praktyczne i kształcenia treści niezwiązanych z wymaganiami rynku pracy. Absolwenci krytykowali także niedostatecznie intensywne kształcenie w zakresie nauki języków obcych i w zakresie wykorzystania specjalistycznych programów komputerowych.

- Ocena kształcenia w UEP nie wiązała się ze specyficznymi cechami absolwentów, była jednak silnie skorelowana z wydziałami studiów. Ponadprzeciętnie krytyczni byli absolwenci największych wydziałów – Zarządzania i Ekonomii.
- Absolwenci studiów I stopnia kontynuujący kształcenie w UEP bardzo często łączyli pracę zawodową z edukacją. Aż 2/3 z nich podejmowało różne formy zatrudnienia o dużej intensywności (przeciętnie 25-30 godzin tygodniowo w zależności od formy zatrudnienia). Ich praca również charakteryzowała się wysokim poziomem poziomego i pionowego dopasowania kwalifikacyjnego.
- Badania wykazało symptomy nowych zjawisk w odniesieniu do przejścia między I i II stopniem studiów. Znacząco, bo o ponad 100 proc., wzrósł odsetek absolwentów studiów licencjackich, którzy zdecydowali się nie kontynuować kształcenia na studiach magisterskich. Ponadto absolwenci odchodzący z UEP najczęściej decydowali się na podjęcie studiów magisterskich na poznańskich uczelniach prywatnych (wcześniej dominował odpływ do Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie).